

Rendelet a kisajátításról és a kártalanításról

A kormány módosította a kisajátításról szóló korábbi rendeletét, hogy a változtatással is előmozdítsa a lakosság lakás- és üdülőépítését. A módosítással a kormány leszűkítette azoknak az eseteknek a körét, amikor a telek kisajátítása előtt beépítésre kell a tulajdonost felszólítani. Az eddigi széles körű felszólításos rendszer ugyanis kisleltette a magánerejű lakás- és üdülőépítkezéseket. Az új rendelkezések szerint a szabályszerűen kialakított telek beépítésére kisajátítás előtt csak akkor kell felszólítani a tulajdo-

nost, ha a telket egyedi családi ház, vagy üdülőépítésre akarják kisajátítani. A jövőben nem szőlítják fel beépítésre a telek tulajdonosát, ha a kisajátított telken szervezeten, csoportosan vagy társas alapon építenek lakóházat vagy üdülőt. A módosító rendelet gondoskodik arról is, hogy ne érje méltánytalanság azt a telektulajdonost, akinek beépítési szándéka van. Az ilyen tulajdonost — ha kéri — fel kell venni a kisajátított telek beépítésére szervezett építőközösségbe. Új rendelkezés az is, hogy

ha a telket hosszú időre építési tilalom terheli, a tulajdonos — meghatározott feltételek esetén — kérheti a telek méltányosságból történő kisajátítását.

Szükségessé vált a kisajátítással kapcsolatos kártalanítás egyes szabályainak, elsősorban a telekért járó kártalanítás mértékének a módosítása is. A kormányrendelet kapcsolódó miniszteri rendelet felemeli a telek irányárát, s így a kártalanításkor a forgalmi árakat jobban figyelembe vehetik.

A rendelet szerint a telek értékelésekor a közművesítés fokát a jövőben csak akkor lehet figyelembe venni, ha a közművet a tulajdonos létesítette, vagy a létesítés költségeihez hozzájárult, továbbá, ha a tulajdonjog megszerzésekor a közmű már megvolt. E rendelkezés azt kívánja megakadályozni, hogy az állami közművesítés nyomán a tulajdonos a kisajátításkor indokolatlan jövedelemhez jusson.

Többször előfordult, hogy az államtól kedvezményesen vásárolt — s utóbb kisajátított — házingatlanért a tulajdonos a vételárnál nagyobb kártalanítást kapott. Ezt a visszásságot akarja kiküszöbölni a rendeletnek az a része, amely szerint az adásvételi szerződéstől számított öt éven belül történő kisajátítás esetén a kártalanítás alapja a vételár. Ezt az összeget csak az időközli beruházás és avulás alapján lehet módosítani.

A módosított rendeleteket a Magyar Közlöny április 21-i száma közölte.

Móra Könyvbarátok Köre alakul

A Móra könyvesbolt kezdeményezésére — a Somogyi Könyvtár patronálásával — a napokban előkészítő bizottság alakult a Móra Könyvbarátok Körének életre hívására a Bartók Béla Művelődési Központban.

A kör megalakulását — amelyet az említett intézményeken kívül jeles könyvgyűjtők: dr. Horpácsi Géza nyugalmazott körzeti orvos és Székely Béla nyugalmazott postaigazgató is támogatnak — az ünnepi könyvhét idejére tervezik.

A kör a könyvbarátmozgalom sajátos megjelenési formája lesz, s főként a magánkönyvtárak fejlesztését, illetve kialakulását szolgálja. A Móra könyvesbolt ugyanis folyószámlát nyit a kör tagjai számára, részletvásárlást biztosít, és a kevés példányszámban megjelenő művek, könyvritkaságok vásárlásánál is előnyben részesíti a tagokat.

A kör egyébként a Bartók Béla Művelődési Központ folyóiratolvasójában klubként fog működni, s rendszeres összejöveteleket tart, amelyek keretében a

könyvgyűjtéssel kapcsolatos témákról esik majd szó.

A kör emellett fontos céljának tekinti a szegedi irodalom hagyományainak ápolását és a ma alkotó írók, költők munkájának támogatását. Ezért ankétokat, íróolvasó találkozókat is programba iktatnak. A könyvkiadók képviselőit, szerkesztőket, kritikusokat hasonlóképp vendégül látják majd a kör tagjai.

Igy a Móra Könyvbarátok Köre a kedvezményes könyvvásárlás mozgalmát nemes tartalommal tölti meg — az olvasók épülésére, műveltségének emelésére.

Tóthpál József

Több kisiparos

Pénteken megkezdte két-napos országos választmányi ülését a KIOSZ. A kisiparosok számának gyarapodásáról és tevékenységük alakulásáról számolt be dr. Gervai Béla elnök. Az ülésen részt vett Horváth Gyula könnyűipari miniszterhelyettes is.

A kisiparosok száma a legújabb felmérések szerint meghaladja a 82 ezret, 5600-zal több, mint az előző év hasonló időszakában. A magánkisiparosok 1969-ben 5 milliárd 842 millió forint értékű munkát végeztek.

Megkezdődött a nemzetközi társadalombiztosítási konferencia

A Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség rendezésében pénteken a Gellért Szálló kongresszusi termében megkezdődött a nemzetközi mezőgazdasági társadalombiztosítási konferencia, a szövetség első európai regionális tanácskozása. Mintegy 120 társadalombiztosítási vezető érkezett a konferenciára a kontinens szinte valamennyi országából, hogy az ötnapos tanácskozáson a mezőgazdasági népesség szociális biztonságát, a társadalombiztosítás helyzetéről tárgyaljon. Részt vesznek a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség vezetői, megfigyelőként a szakszervezeti világszövetség, a nemzetközi Munkaügyi Hivatal és az Európai Gazdasági Közösség képviselői. A megnyitó ülésen megjelentek a magyar munkaügyi, egészségügyi, pénzügyi és külügyminisztérium vezető munkatársai, a TOT és a MEDOSZ vezetői.

Dr. Bartos Istvánnak, a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága vezetőjének üdvözlő szavai után dr. Reinhold Melas, a Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség elnöke, az Osztrák Társadalombiztosítási Szövetség igazgatója mondott megnyitó beszédet. A magyar kormány üdvözlését dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese tolmácsolta. Gál László, a SZOT titkára, a magyar társadalombiztosítást két évtizede irányító szakszervezetek nevében kívánt eredményes munkát a nemzetközi konferencia résztvevőinek.

A magyar szakemberek a mezőgazdasági lakosság biztosításának igen jelentős fejlődéséről számolhatnak be a konferencián. A felszabadulás előtt az ország mezőgazdasági lakossága a biztosításból lényegében ki volt rekesztve, szociális „védelmük” csupán a rendkívül szegényes alamiznaszerű öregségi biztosításra korlátozódott. A felszabadulás óta egész sor intézkedés egyre szilárdította a falu lakosságának szociális biztonságát. Az állami, mezőgazdasági üzemek, és vállalatok dolgozóinak társadalombiztosítása és szociális ellátása lényegében azonos az ipari

dolgozókéval, s fokozatosan kialakult a termelőszövetkezeti tagság társadalombiztosítási rendszere is.

A mezőgazdasági dolgozók társadalombiztosítási és szociális ellátását az új koncepciók szerint tovább fejlesztik Magyarországon. Egyik cél, hogy a termelőszövetkezeti tagok és az ipari dolgozók biztosítási rendszerében még meglevő eltérések lényegében megszűnjének. Alapelve, hogy Magyarországon a társadalombiztosítás mértékét nem a foglalkozás dönti el, a társadalombiztosításra minden dolgozónak egyenlő joga van. (MTI)

A nyugdíjkiegészítés helyes értelmezése

A nyugdíjfolyósító igazgatóság közleménye

Az ellátások 1970. március hó 1. napjától végrehajtott kiegészítéséről szóló rendelkezést a tapasztalat szerint sokan tévesen értelmezik, ezért a nyugdíjfolyósító igazgatóság a következő tájékoztatást adja:

1. Az 1800 forintnál aluli nyugellátások legfeljebb 1800 forintig való kiegészítése attól függ, hogy az ellátás első ízbeni folyósításának napja 1954. október hó 1., 1959. január hó 1., 1969. január hó 1. előtti nap, vagy sem.

a) Az 1954. október hó 1. előtti jogszabályok alapján megállapított saját jogú ellátások kiegészítése 20 százalékos, de legalább havi 60 forint, özvegyi, szülői és árva ellátásokat 20 százalékos, de legalább havi 40 forinttal kell kiegészíteni.

b) Az 1954. október hó 1-től 1958. december 31-ig érvényben volt jogszabályok alapján megállapított saját jogú nyugdíjakat 10 százalékkal, de legalább havi 60 forinttal kell kiegészíteni. Az özvegyi, a szülői nyugdíjakat és az árvaellátásokat 10 százalékkal, de legalább havi 40 forinttal kell kiegészíteni.

c) Az 1959. január hó 1. és

1968. december 31. között megállapított saját jogú nyugdíjakat havi 60 forinttal kell kiegészíteni. Az özvegyi, a szülői nyugdíjakat és az árvaellátásokat havi 40 forinttal kell kiegészíteni.

d) Az 1968. december hó 31. után 610 forintnál alacsonyabb összegben megállapított, vagy megállapításra kerülő saját jogú nyugdíjak összege 610 forintnál kevesebb nem lehet.

2. A nyugdíj a munkaviszony megszűnését követő naptól állapítható meg, ezért azok, akiknek munkaviszonya 1968. december hó 31-én szűnt meg, nyugdíjra csak 1969. január hó 1-től jogosultak, tehát kiegészítés részükre nem jár.

3. „Hozzáartozói ellátás” alatt azok az ellátások értendők, amelyeket az elhunyt dolgozó vagy nyugdíjas hátramaradottainak állapítanak meg. Ilyenek: az özvegyi nyugdíj, a szülői nyugdíj, az árvaellátás.

Nem hozzáartozói ellátás a házastárs (élettárs) után folyósítható házastársi pótlék, illetőleg a gyermekek utáni családi pótlék. Ezek összege 1970. március hó 1. napja után is változatlan maradt.

4. Változatlan maradt a házastársi pótlék megállapítására vonatkozó rendelkezés is. Házastársi pótlékot annak a nyugdíjasnak lehet megállapítani, akinek ellátása a havi 1000 forintot nem éri el.

Változatlan maradt a nők saját munkaviszonya után járó és az özvegyi jogon megállapított nyugdíjának együttes összeghatára. A két ellátás együttesen legfeljebb 800 forint összeghatárig folyósítható.

SZEGEDI CSIGÁK FRANCIA ASZTALOKRA

Érzékeny lelkiületű hölgyek szerencsére nem fordulnak meg ebben a Tisza Lajos utcai kis kapualjban, mert valószínűleg iszonyodva hőkölőnek vissza: a ládák résein át csigák tucatjai nyújtogatják szarvukat. Hiába erőlködnek azonban, a házuk nagyobb három centiméternél, és nem jutnak vissza az áhított zöldbe. Innen, a csigafelvásárló telepről már csak újabb meg újabb ládákba jutnak, s végül — nem egészen ilyen virgocskában, mert főtten — a francia nyencsek asztalára.

Szerencsére vannak, akik nem kényesek, s nem nyúlnak kesztyűs kézzel a csigákhoz. Kocsis Lajos a Dobó utcából ilyen ember, a csigagyűjtés a mellékállása (nem is éppen rossz mellékes), foglalkozására nézve autószerelő.

Csigából — bútor

— Vannak olyan napok, amikor 210 forintot is összeszedek, de ezt csak eső után lehet megcsinálni. Ma egy óra alatt a csigagyűjtéssel ötven forintot kerestem. Egy időben a móravárosi temetőhöz jártam, de onnan több mázsát hordtak már be, szinte learatták a csigatermést, mostanában Újszegedre is kijárok.

— Mióta használja ilyesmire a szabad idejét?

— Három éve vagyok csigás. Úgy jutott eszembe ez a pénzszerzési lehetőség, hogy kirándulásra gyűjtöttem, és nem akart összejönni a pénz. Akkor két hét alatt hatszáz forint ára csigát adtam el, s azután nem voltak tavaszutón gondjaim. Csak legfőképpen az, hogy többet nézem az eget, mert eső után lehet a legtöbb csigát összeszedni. Kell a pénz, nőszülni akarok, a bútor árához éppen jó lesz, amit a csigákért kapok.

Az ötvenmázsás ember

Fullasztó meleg, kevés ilyenkor az, aki tele vödörrel, zsákkal érkezik az átvétőhöz. A kevesek közé tartozik Pintér Gyula, aki év közben ruhatárosként dolgozik, de a csigaszezonban otthagyja helyét, veszi a zsákot és néhány hónapon át csigára vadászik. Hogy hol, azt persze nem árulja el, a jó vadászterületet minden csigás szigorúan titkolja.

— Egy szezon alatt 20–25 ezer forintot is meg lehet keresni a csigával — emeli egy láda fölé a zsákot,

amelyből csigák ezrei bukfencnek újabb bőrtönnükbe. — Úgy fogadtam meg, hogy idén ötven mázsát gyűjtök össze. Ez az én kis külön szerződése.

A mostani zsákmány — mutatja a mérleg — több mint húsz kiló. Tehát 123 forintot tehet zsebre az ötvenmázsás ember, aki jó napokon négyszáz forintot keres itt. Máris indul, meg egy zsákravalót azért ezen a tikkasztó, nyarat idéző napon is össze akar szedni.

Nincs rizikó

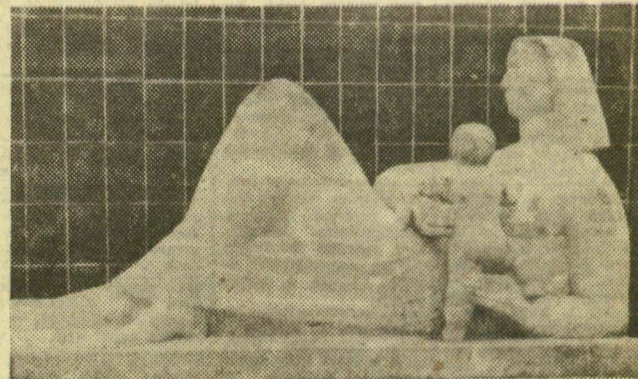
A Tisza Lajos utcai felvásárlótelep nem az egyetlen Szegeden, van még a MEK-nél is, a földművelésszövetkezetnél is. Eddig az utóbbi cég szabad vadászterülete volt a csigaszedés, idén először jelentkezett a konkurencia. Meg is látszik az eredmény: a megállapított felvásárlási ár hat forint, de a hirdetésekből már hat ötvenet, majd hat hatvanat ígértek a gyűjtőknek, egymásra licitálva. Sőt, a föld-

művelésszövetkezetiek most már hét forintnál tartanak. Nem rossz üzlet tehát a csiga. Ahogy a MEK-nél mondják: nincs rizikója. A csigát nem kell tenyészteni, etetni, féltetni. Megterem, mint a vadgyümölcs. A MAVAD viszont, külföldre is szállító vadászati kereskedelmi vállalkozásunk, tizenegy harmincat fizet kilójáért. A több mint négy forintnyi különbségben persze benne kell lennie a telepvezetők jutalékának, a szállításnak, a törvénytörő súlycsökkenésnek is.

Eddig viszonylag jó volt az idő, a MEK például ötvenhatvan mázsa csigát szállított el Szegedről. A szezon végéig — júliusig — ennek háromszorosára számíthatunk. S ha mindent összevetünk, akkor kitűnik az is, hogy idén körülbelül négyszáz mázsa szegedi csiga vándorol saját átlagsebességénél sokszorosan nagyobb tempóban a csigaszerető országokba. Ahol valószínűleg így énekelik a közismert gyerekdalt: Csigabiga gyere ki, majd megeszlek ideki!

Veress Miklós

Szeged szobrai

Any gyermekével

(225.) A gumigyár előtt állították fel 1969-ben az „Any gyermekével” című szobrot. Készítője: Boda Gábor.

Egy kedves olvasónk tájékoztatása alapján megtudtuk, hogy a 111-es sorszámmal közölt Rapaics Radó szobrot Markov Béla szobrászművész készítette. Ugyancsak az ő munkája a tanárképző főiskola I. gyakori általános iskolája előtt látható Boldogasszony-szobor is. Még egy kitagazítás: a megyei tanács előcsarnokában látható Eneklő ifjúság című dombormű készítőjének neve helyesen — Kiss Sándor.

SZOMBAT,
1970. ÁPRILIS 25.

DÉLMAGYARORSZÁG 5

Itt a tavasz, motorozzon Ön is

motorkerékpárok,

csónakmotorok OTP-hitelre is

a BIZOMÁNYI ARUHAZ

Oroszlán u. 4. sz. alatti üzletében.

xS 102 664